

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izjemati nedelje in prazniki.

Inserat: do 9 pett vrst á 4 K, od 20–15 pett vrst á 6 K, večji inserati p. i. vrsta 8 K; notice, poslano, izjave, reklame, preki pett vrsta 12 K; poroke, zaroček velikost 15 vrst 120 K; ženitne ponudbe beseda 3 K.

Popust je pri naročilih od 11 objav naprej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Kuselova ulica št. 8, prilidno. — Telefon št. 304.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ Kuselova ulica št. 8, L. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejeti so meditane in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrata.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2.60.

Poština plataná v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

V inozemstvu:

celoletno naprej plataná	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—	1	40—

* Pri morebitnem povračjanju se ima daljša naročnina doplatiti.

Novi naročniki naj pošljijo v prvih naročnino vedno po nakazni.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Za politiko svobode in enakopravnosti

Gorica, v decembru.

Na republikanskem kongresu v Trevisu se je poročevalc Pasucco dotaknil razmerja Italijanov do Jugoslovenov v območju italijanskega kraljestva. Njegov referat je zanimiv, ker kaže umevanje italijanskih republikancev za potrebe Italiji priključenih Jugoslovencev.

Referat navaja najprije, da je bilo z anksijo Julijske pokrajine Italiji priklopljenih okoli 400.000 Jugoslovenov. Z ozirom na celoskuonost italijanskega naroda je njihovo število nezadno, ker tvori komaj 1 odstotek prebivalstva Italije. Na italijanske Jugoslove treba gledati samo v okviru vsega italijanskega naroda, povzdignišč so nad stare pokrajinske prepire, imajoč pred očmi dejstvo, da stoji napram pol milijona Jugoslovenov trdna skupnost 40 italijanskih milijonov in ne pozabljajoč, da stoji za italijanskimi Jugosloveni jugoslovenska država z 12 milijoni prebivalcev, s katero moramo iz nebrojnih razlogov dobiti pot za skladno sožitje. Naši Jugosloveni ne tvorijo za nas nikake narodne nevarnosti. Ko smo to ugotovili, moramo misliti, kako naj bo naša politika napram novim italijanskim državljanom slovenske narodnosti? Po našem mnenju je najboljša politika ona najširše svobode po določilih obstoječih zakonov. Italijanskim Slovanom moramo dati vse pravice in naložiti jim zaeno vsa bremena italijanskih državljanov. V vsem morajo biti enakopravni z drugimi državljanji. Ako morejo na primer Francozi v Aostski dolini govoriti svoj jezik in imeti svoje šole, zakaj naj bi mi to pravico zanikal Jugosloven? Pa so še večnejši razlogi, ki nam nasvetujejo, posluževati se napram italijanskim Slovanom politike svobode in spravljivosti. Italija ima v evropski politiki dve možnosti: ali da bo ona vodnica ali pa da jo bodo druge države vodile. Ali naj bo pri velesilah zadnja ali pa naj bo prva pri malih narodih? Kake druge poti, razen teh dveh, ne vidimo. Gledate izbire nismo v dvomu. Usoda Italije, nien duh, njeni interesi, potem njene tradicije so jih namenile, da postane naravna os malih proletarskih narodov. Dočim so italijanski diplomati že izgubili tri leta, ko so se vrtili okoli zapadnih velesil, so pa čutili mali narodi potrebo, da se strnejo v malo antanto, da bi se predvsem rešili gospodarske nadviale pluto-kratkih narodov. Proletarski narod-

di tvorijo odporni sindikat proti zapadnemu kapitalizmu. Italija še ni pristopila k temu sindikatu. Ker je tudi ona proletarski narod, bo moral pristopiti, ker sicer ostane služabnica francosko - angleške pluto-kracije. Njeni interesi jih narekujejo, da naj se postavi na celo malih narodov. Ako hoče priti do male antante, je dobro, da nastopi noteko Jugoslaviju. Ta cesta ni težka, kajti mnogo je skupnih interesov. Jugoslavija, ki je agrarna in ima le malo industrije, je v neposrednem stiku z Gorenjem Italijo, ki je pravovrsto industrijska. V zamenva proizvodov bi dobivala oziroma že dobiva navzlic vsem težkočam najboljšo kompenzacijo. Najboljši trg za italijanske tkanine je že sedaj Jugoslavija. Treba je utrditi lastno gospodarsko pozicijo. Preko Jugoslavije bo dospevalo našo blago v Romunijo, na Madžarsko in v vse balkanske dežele. Jugoslavija more nam s svoje strani odstopati že danes soživje, žito in meso. Ker povzročajo v medsebojnih odnosih narodov gospodarski zakoni zveze v priateljstva, bosta Italija in Jugoslavija primorani, da kreneta na pot do vzajemnega in popolnega sporazuma.

Včasih slišimo z italijanske strani kak pametni glas, da ga zabeležimo. Žal, da prihajači nasveti na politiki najširše svobode in enakopravnosti le iz vrst onih, ki si še gradijo politične pozicije. Drugi, ki vladajo ali so blizu vlade, nasobipajo dan na dan z nesvobodo in neenakopravnostjo, nad katero se ob kaki slovenski priliki pojavi britka ironija iz ust visokoga državnika, da bo tako z nami v Italiji, da se ne bomo mogli nič pritoževati. Vse svobode in vseh pravic bomo deležni! Kako je v resnicu z nami, je povedal poslanec dr. Podgornik v rimski zbornici 6. decembra, rekoč, da se je slovensko ljudstvo v Julijski pokrajini izkazalo pokorno veljavnim zakonom, ali vlada je, kakor za ironično nagrado, odrekla Jugoslovenom najelementarnišče pravice socialistega sožitia, tako da smo mi Jugosloveni šteti v Italiji za državilne tretje vrste z ozirom na trajna preganjanja našega ljudstva, neših kulturnih in celo gospodarskih ustanov. Vlada ni ugodila pravčnim zahtevam jugoslovenskega prebivalstva niti na šolsko-kulturnem, niti gospodarskem, niti upravnem in niti na jezikovnem polju.

Tak je naš položaj. Tako delajo z nami v Rimu. Pot do široke svobode in enakopravnosti je za nas ob takih razmerah še strašno dolga. Toda vendar ne obupavamo, mar-

več vedno mislimo, da le napoči nekoč pravica, ki nas na naši grudi ob Adriji premakne s stališča državljanov tretje vrste na pot prave svobode!

Kongres radikalne stranke

Pašić o zunanjji politiki. — Mirna, stuarna poročila. — Slovenci na Kongresu.

— Beograd, 12. decembra. (Izv.) V političnih krogih z napetostjo pričakovani kongres radikalne stranke je včeraj pričel z razpravami točno po dnevnom redu. Važno je dejstvo, da vodi kongres z vso svojo spremnostjo star državnik g. Nikola Pašić. Stojan Protić ni prisel na kongres. Že razprave prvega dne so jasno pokazale, da stoji radikalni klub v ogromni večini za g. Pašičem.

Včeraj ob 9. dopoldne je pričel kongres radikalne stranke zborovati v dvorani hotela »Parize«. Na kongres je došlo okoli 1000 delegatov iz vseh krajev naše države. Zastopani so tudi Slovenci.

Kongres je pozdravil v iskrenih in jedrnih besedah predsednik g. Nikola Pašić. Takoj je bil izvoljen predsedstvo. Za predsednika kongresa je bil izvoljen soglasno z velikim odobravanjem g. Nikola Pašić, za podpredsednika pa je bil izvoljen tudi dr. Sajović. Po končanih volitvah je kongres takoj pričel z razpravami. Kot prva točka dnevnega reda je bilo poročilo g. Pašiča o zunanjji politiki.

V poldružu vro tračajočem govoru je predsednik g. Nikola Pašić podal kratki, precisen pregled dogodkov in problemov naše zunanje politike. Kongres je ves čas z največjim zanimanjem sledil Pašičevim izvajanjem do zadnje besede. Niedov govor je bil lep, jasen in brez vsakih izpadov.

Uvodoma je g. Pašić načlašal, da si je radikalna stranka že od svoje ustanovitve pred 40 leti postavila kot glavno točko svojemu programu ujedinjenje vsega našega naroda in da je sedaj ta cilj v veliki večini izvršen. Ko je omenjal Slovence, so navzoči priredili Slovencem vihernje ovacije. G. Pašić je nadaljeval s prečelom dogodkov od začetka svetovne vojne do ujedinjenja.

Očrtal je svetovno vojno, oložil po svetovni vojni. Glavno naše stremljenje je bilo, da rešimo vse naš narodni teritorij, ves teritorij, na katerem živi naš narod. Skrbeli smo za vsak del zemlje našega naroda z isto ljubeznijo in z

istim zanimanjem. Skrbeli smo v Primorju za Slovence, na Reki in v Dalmaciji za Hrvate ravno tako, kakor da gre za našo stvar. Delali smo sporazumno z vsemi skupinami. Žalih se nam ni posrečilo, da bi mogli rešiti celo naše narodno ozemlje. To nalogo moramo prepustiti še prihodnjosti. Pri rešitvi so prihajali v poštev razlogi, kakor strategični gospodarski in drugi. Zlasti je bilo težko vprašanje med Francijo in Anglijo glede londonske pogodb, katere Wilson ni nikdar priznal in katere naša država ni nikdar podpisala, niti priznala. Toda Francija in Anglia ste podpisali, a podpisov niste mogli preskrivati.

V glavnem je sedal rešeno vprašanje državnih meji. Meje našram Bolgariji so že določene. Meje proti Romuniji so se sedaj začele fiksirati. Gre sedaj za meje proti Madžarski. Razločanje so doživeli prehvatalci Baranje, to pa vsi sledi tega, ker se je preveč poudarjalo, da se mi ne maramo udati, a smo se morali držati mirovne pogodbe. Prihajale so k Pašiću deputacije iz Pečuhu. Pašić jim je izjavil: »Ne govorite stvari, katerih ne morete itak izvesti!« Vsled skicne antantne smo se morali umakniti iz Pečuh.

Pašić o našem Primorju.

Zelo obširen je bil Pašićev zunanje-političen ekspozit o našem Primorju. G. Pašić je izrazil simpatije za naše primorske Slovence. Vse dogodke zasleduje z velikim zanimanjem. Obžalujemo, da smo morali eno tretjino Slovence štovati Italiji.

Tudi glede reškega vprašanja je predsednik g. Nikola Pašić jasno preciziral naše stališče. Naglašil je, da mora biti naprej izpraznitve vse ozemlje, da se Reka konstituiira kot samostojna država, potem šele je podana možnost, da moremo z reško državo skleniti tak dogovor za dobo 10 ali 12 let. Dokler reška država ni ustanovljena in nje niso določene, so počitania nemogoča.

Govoril je dalje o Albaniji. Njegov govor glede Albanije je izražal fino ironijo. G. Pašić je izjavil, da nismo proti samostojni albanski državi, toda so veliko težje, ker ta država nima pravih stopnikov. V inozemstvu je sedal v imenu Albanije nastopal neki Škofi Izdajal se je za Škofa, a v resnici je sam naredil za Škofa. Tudi predsednik sedanje tiranske vlade je sumljiva oseba. Poprej je bil v Bugarski krmar. Izjavil je g. Pašić: »Pripravljeni smo priznati Albanijo za samostojno državo, za državo, ki bo v resnici samostojna. Ne moremo pa trpeti, da bi kaka druga sila zasedla dele te države.« Govor g. Pašića je kongres sprejel z velikim odobravanjem ter je g. Pašiću priredil viherno iskreno ovacije.

O notranji politiki

je podal poročilo g. Ljuba Jovanovič. Obširno je govoril o našem našrom in državnem jedinstvu. Strogo politično, strokovno je očrtal, kako se je izvršilo ujedinjenje Srbov. Hrvatov in Slovencev. Naglašal je, da teh treh plemenskih absolutno ni mogoče deliti, niti po jeziku, niti po kulturi, niti po mentalnosti ali tradiciji, niti po veri.

G. Ljuba Jovanovič je dalje govoril o vseh problemih, kako urediti državo. Navajal je problem edinstvenosti, problem federalizma, problem separatizma. Naglašal je edinstvenost države in uprave, odklanjal je vsako separatistično stremljenje. Pri naši mogoči kaka zvezna država, ker naša ozemlja ni mogoče podeliti na posamezne dele, točno potegniti meje med držama.

Glede ustave je omenil, da je bila ustanova edino mogoča. Mi smo za ustanovo. Hočemo izvesti in ne moremo dajati nikakih koncessij posameznim separatističnim stremljenjem.

Opoldne je bil kongres prekinjen in se je nadaljeval ob 3. popoldne. O notranji politiki je dalje govoril tudi dr. Laza Markovič. Njegov referat se je v glavnem tukal problemu ureditve države. Poudarjal je glavne in temeljne pravice svobodnega državljanina. V svobodni državi svoboda tiska, govora in zborovanja. Za ta načela se je radikalna stranka borila že 40 let in jih tudi narodu izvajala. Stranka se bo borila proti poskusom vsake reakcije.

O finančni politiki je govoril dr. Momčilo Ninčić. Stvarno in strokovno je razpravljal o stanju naših finančnih v problemih, kako urediti ravnotežje v budžetu. Ko je bilo izvedeno ujedinjenje Srbov. Hrvatov in Slovencev, je Srbija prinesla 13 milijonov frankov v denarju, je prinesla urejen budžet in dobre finančne razmere, kolikor so bile možne vsled vojnili razmer. Po vojni pa so nastala velike finančne težote. Naš kredit je omajal. Nastal je dolg pri Narodni

Grešnik Lenart

K tretji obletnici smo dobili tretjo posmrtno Cankarjevo knjigo: »Moje življenje. — »Mimo življenja — »Grešnik Lenart. Vemo, da ni še zadnja: tu in tam so še raztresene stvari, ki bodo dale zbrane še eno knjigo ali še več. — »Grešnik Lenart je bil nisan že pred vojno. Ob Cankarjevi smrti je bil izpostavljen kot rokonis v Schwentherievem oknu. In zelo zdaj je prišel med nas kot nekak odmev naših predvojnih časov. In zato je nam sedaj boli razumliiv, nego bi bil takrat. Cankar sam pravi, da je to »življenje otroke. Poznamo ta življenje in poznamo tega otroka, zato ga s tem večim zanimanjem čitamo.» Lenart Negoda — tako se začenja ta življenje — »se je rodil dne 10. maja 1876. leta v Zaplazu pod Gorami. Oče, Lenart Negoda starejši, je bil čevljar in bajtar; materi je bilo Neža ime. Ko sta se poročila, je bilo njemu enoindvajset, nil na dohri sedemnajst let. Najmlajši par

je bil kar iih je kdaj videl Zaplaz. In tudi najmenši par: oba sta bila drobna in šibka, da so gledali za njima: »V šolo, pa ne pred oltarje. Na dan poreke je tako strašno lilo, da sta le s težavo bredila do cerkve; stiskala sta se pod en sam dežnik, drugi in družica na sta si načela koselj, ter sta čakala v zakristiji. Kapelan, ki je ceremonijo opravil, je gledal iero: da je jima je nauke s takim srditim glasom, kakor da bi zmerjal dvoje nemarnih šolarjev, ki sta bila uro zamudila. Osramčeni so bili vsi štirje: in drug, ki je bil razkačen že zaradi premočne oblike, je v zakristiji zaklel na glas: »Kaj hudiča na si meno klical: kaj ni še drugih ljudi na svetu?« Napotili so se v krēmo, ali tudi tam se niso razvedrili: družica je tožila, da je hudo prehlalena »za radi tako neumnost: mladi ženi je šlo na jok, gledala je atrimo pred se, vina se ni doteknila. Mož je bil, tako da se je onotekal, ko ga je pod nadzorbo vodila po gostem blatu domov. Otrok se jima je narodil dvanajst let. Najmlajši par

je prišlo vse drugo. Mi vemo, kdo je ta Lenart Negoda, ki se je rodil 10. maja na Zaplazu pod Gorami. Včasih se je imenoval Jakob Negoda, potem Poljanec, potem umetnik Peter, pot

Dneone vesti.

V Ljubljani, 12. decembra 1921.

— Dvojna mera. Ko se je vršil plebiscit v coni A na Koroškem, je mednarodna plebiscitna komisija, kakor je znano, odredila, da se mora še pred plebiscitem otvoriti demarkacijska črta med glasovalno cono A in glasovalno cono B. Posledica te odredbe je bila, da je v glasovalno cono A udrlo vse polno nemških agitatorjev, ki so z najhujšimi terorističnimi sredstvi vplivali na glasovalec, in katerim se je končno tudi posrečilo falsificirati pravo ljudsko voljo na Koroškem. Naši ugovori proti tej odredbi medzavezniške komisije niso nič zaledli. Od srede 14. do petka 16. t. m. se pa ima vršiti plebiscit v Burški gledo pripadnosti Šopronja in okolice v Avstriji ali Madžarski. Tu je generalna komisija, zavedajoč se svoje dolžnosti, da zagotovi svobodno glasovanje, odredila mejno zaporo za vse glasovalno ozemlje, katera zapora se je pričela danes opoldne. Ako primerjamo to odredbo generalske komisije v Šopronju s svoječasno odločitvijo mednarodne zavezniške komisije na Koroškem, vidimo, da sta si ti odredbi v diametralnem nasprotstvu. Seve v Šopronju gre za Avstrijo in Madžarsko, katerima državama so antantne sile enako naklonjene, dočim je bila na Koroškem prizadeta tudi Jugoslavija, nasproti kateri gojita silno mržnjo v prvi vrsti Italija, nič manj pa tudi Anglija. Ti dve velesili, predvsem seveda Italija, sta delovali ob vsega začetka na to, da bi Koroška pripadla Avstriji. Zato sta storili vse, da vnaprej onemogočita jugoslovensko zmago. Ker sta vedeli, da bi meina zapora na Koroškem bila na korist Jugoslaviji, zato sta zastavili ves svoj vpliv, da se je demarkacijska črta proti coni B otvorila ter s tem odprla na široko vrata nemško avstrijskemu terorju in najbesnežni nemški agitaciji, ki je imela tudi uspeh.

— Anketa o razdelitvi države. Danes smo dobili 75 odgovorov, 70 naročnikov se izraza za eno oblast v Sloveniji, 5 pa za dve. Iz bivše Štajerske se jih izraža za eno oblast 18. 5 pa za dve oblasti.

— Ob tretji obletnici počiva Ivan Cankar še vedno v privatni grobnici. Ako si je kdo na Slovenskem zaslužil, da ima grob, ki naj svetu pokaze, da znamo ceniti svoje može, je bil to govor Cankar. Mislimo, da je skrajni čas, da v tem oziru storimo svojo dolžnost. Po našem mnenju bi bil najpriporočnejši pribor na sredi pokopališča poleg Kreckovega groba. Tam bi se lahko postavil tudi primeren nagroben spomenik. Bilo bi v čast mestni občini, če bi ona zato poskrbela, da bi se prenos čim preje izvršil in spomenik postavljal.

— Gospa Braunerjeva. V Pragi je umrla gospa univ. prof. Braunerje, ki je bila velika prijateljica Jugoslovencev posebno Slovencev. S svojim soprom, ki jo znam strokovnjak in je imel zveze z velikimi ruski in angleškimi učenjaki, je med počitnicami večkrat prebivala pri našem na Jezeršku, na Koroškem, na Bledu in drugod. Hodila je z njim rada po naših planinah in se je vedno rada spomnila na svoje bivanje med nami. Bila je vneta Slovanka, govorila je dobro rusko, bila je med ustanovitelji ruskega kružka v Pragi in je gostoljubno sprejemala ruske slaviste, ki so prihajali v Prago. Njena hiša je bila odprta našim dijakom bila je blaga slovenska žena; stodelovala je marljivo pri t. zv. Filantropični družini, ki je skrbela že davno pred vojno za bedne otroke. Med vojno je po možnosti vabila v najbolj gladnih časih naše ljudi k sebi načaj in zakuske. Tem smo v slovenski veri prisakovali našega skupnega osvojenja. Bodi ji ohranjen blag spomin.

— Direkten voz Beograd-Ljubljana. Obratno ravnateljstvo južne železnice objavlja: V svrhu zvezne na brzovlak št. 4 Beograd-Zagreb, ki prihaja v Zagreb d. k. ob 6.07 in ima počeniš s 15. decembrom 1921 direktni voz Beograd-Ljubljana gl. k. se ukine s 15. decembrom 1921 na progi Zagreb I. k.-Zidan most potniški vlak št. 516 in vozni most tega na progi Zagreb I. k.-Zidan most potniški vlak št. 516a. Vlak št. 516a odhaja iz Zagreba I. k. ob 8.12 in prihaja v Zidan most ob 10.44. Z Zidana mosta odhaja direktni voz Beograd-Ljubljana gl. k. z brzovlakom št. 15 ob 10.50 in prihaja v Ljubljano gl. k. ob 11.37. Brzovlak št. 15 ima I. II. in III.

— Shod hišnih posestnikov. V veleni dvorani hotela »Union« je bil včeraj dovoljno številno obiskan, dve ura trajajoč shod hišnih posestnikov. Razpravljali so o perečih vprašanjih stanovanjske krize in o najnovejših stanovanjskih naredbah. Shod je otvoril predsednik pokrajinske zveze hišnih posestnikov g. Frelih, ki je podal zelo obširno poročilo o vseh dobrin in slabih straneh sedanja stanovanjske naredbe in v tendencah glede preureditve to stanovanjske naredbe. Shod je splošno proučeval načelo privatne lastnine, zavzemal se je za prostost razpolaganja s stanovanji. Zanimiv je bil

govor podpredsednika Beografskega društva hišnih posestnikov dr. Stojana Noviča. Njegov govor je bil zelo patriotski in pročel velikih simpatij arbskega naroda do Slovancev, na kar je govornik željal viharino odobravanje zborovalec. Govornik pa je tudi ostro kritiziral postopanje vlade v stanovanjskem vprašanju. Govorili so dalje Ivan Černe iz Spodnje Šiške za kmetijski stan, Alojzij Korzik in zelo temperamentno g. Fran Starčev Shod je izrekel zahvalo ministru dr. Kukovcu, demokratskemu in radikalnemu klubu.

— Iz davnih služb. Postavljeni so: za vodje davnih uračev: v Krškem Vinko Premč, višji davnici upravitelj na Vrhnikl; na Vrhniki Valentin Kompare, višji davnici upravitelj v Logatu (oba po službeni potrebi); v Logatu Franc Jenko, davnici upravitelj v Ljubljani (po prošnji); pri davnem uradu v Murski Soboti Rudolf Lotrič, davnici praktikant v Kozjem (po prošnji); za davnca asistent XI. činovnega razreda certifikatisti - narednik Ignacij Trop iz Brežice, Martin Fejanček iz Maribora, Tomo Štangl iz Kranja, Tomo Veregnasi iz Celja, Matvej Kapun iz Mostara in Josip Serneč iz Celja. — Miloš Vilfan, davnici praktikant v Kranju, je na lastno prošnjo premeščen v davnemu uradu v Kozjem. — Robert Lindtner, višji davnici upravitelj v Krškem, je stalno upokojen.

— Osebne vesti s pošte. Imenovana je za poštarico oficijantka Ana Kunec pri Sv. Petru v Savinaki dol. Podeljeno je odpravljeni mesto v Žirovniku po starju Ivanu Svetini, v Hotelerščici odpravnici Josipini Bižal v Kočevski Reki pomočnici Mariji Lovšin. Premeščeni so: višji roštni kontrolor Franco Čuš od urada Maribor 2 k uradu Maribor 1, višji oficijal II. razreda Jernej Vidmar od urada Maribor 1 k uradu Maribor 2, oficijala Jurija Pinter iz Ljubljane v Ptuj in Jernej Kočevar ob rač. oddelka k strok. rač. oddelku ravnateljstva v Ljubljani, računski oficijal Franc Rifelj od strok. rač. oddelka k rač. oddelku ravnateljstva v Ljubljani, praktikant Ivan Stanič od rač. oddelka k strok. rač. oddelku v Ljubljani, poštarica Amelija Korun iz Frama v Maribor 1, oficijarel Karel Kos od urada Maribor 1 k uradu Maribor 2, adjunktka Marija Fister iz Rogatca v Maribor 1, oficijantka Marica Kolar iz Ljubljane 1 na Rakov, Josipina Kalinšek od urada Ljubljana 4 k uradu Ljubljana 1, Marija Rifelj od urada Ljubljana 3 k uradu Ljubljana 1, Pavla Zubukovčan in Ana Vidoli od rač. oddelka poštnega ravnateljstva v Ljubljani k uradu Ljubljana 3, Josipina Perger iz Ljubljane 1 in Ana Rihteršič iz Celja v področju poštnega ravnateljstva Zagreb in Marija Ažmen iz Murske Sobe v področju p. in b. ravnateljstva Veliki Bečkerak. V oficijantski stolnici je uvrščen v premični poštar Josip Velikonja iz Rogatca v Ljubljano 2. V aspirantski stolnici je uvrščen in premeščen odpravnici Janko Kuntarič iz Limbuža v Maribor 1.

— Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: pisarni, račni, rudarji, kovinarji, natakarji, natakarice, peki, minarji, mesnarji, dminarji, dminarice, troyev, sotrudniki, prodajalke, vinčnice, družine, vzgojitelice, živilje, služniki, kuharice, vajenici, vajenke. V delu se sprašujejo: mizari, usnjari, lončarji, klučavnarji za orodje, žargi-gateristi, čevljarji, zidarji, tesarji, rudarji, drvarji, kuharice, vajenici, vajenke itd.

— Na naslov poštne uprave. Pišejo nam: Prebivalci Streliške ulice prosijo, da se tja določi stalni pismosnošč, ki bo znal pošto dostavljati, kot so to znali stari ljubljanski pismosnošči.

— Onastitev poštni nabiralnica Šmihel pošta Zužemberk. S 15. decembrom 1921 se opusti poštna nabiralnica Šmihel, podrejena pošti Zužemberk. Od tega dne se uvrste kraji Šmihel, Klečet in Smarjetna v drugi selski dostavni okraj pošte Zužemberk. Dostavitev pošte vsak pondeljek, sredo in petek.

— Poroka. Poročil se je v tukajnji stolnici trgovec Jurij Malnar z gospicami Marijo Brunčič ēvo, poštne uradnico. Bilo grečeno!

— Janko Klobčič. Danes pripeljejo iz Novega mesta triplu Janka Klobčiča in s kolodvora se vrši pogreb k Sv. Križu. Bil je med onimi, ki so pravljali in se bojevali za našo svobodo. Med vojno je kot mlad železnički uradnik služil na raznih postajah in je povsed pravljali tovariše za oni trenutek, ko bo moral železnicu vršiti večno delo za našo novo državo. Našel je povsed mnogo prijateljev in izdelal na poseben načrt za prevrat. Ko je nastala katastrofa, so bili naši železničarji na svojem mestu in so izvršili veliko delo. Med njimi je bil tudi v stalni službi. Bil je, če se ne motim, na Jesenicah. Tekaj na to se je začel boj za Koroško. Zavedal se je tudi tu svoje dolžnosti. Obeta je, da bo nam v tem napisal svoje spomine. V bojih pri Pedroči je bil z malo četjo naših dijakov v eni časi vognju in se je moral potem umakniti v predor, kamor so Negati streliči s topovi. To je bilo ravno ob tem času pred tremi leti. V tunelu je nastal strašen dim. Ker se naša četa ni mogla umakniti, je moral ostati celo noč v dimu in Janko Klobčič je v tem dimu zgubil glas. Sele čez nekaj mesecov je mogel le s težavo zo-

pet govoriti. Dim pa se mu je zajedel v pljuča s tako silo, da se je začela dolgotrajna bolezna, ki ji je zdaj končno podlegal. Vremenu borce za našo svobodo bodi ohranjen časten spomin!

— Umrila je včeraj ob 3. popoldne na Viču gospa Marija Šturm, soproga lovskega čuvaja g. Ferda Šturma in mati našega strojnega stavca g. Rado Šturma. Pogreb se vrši v torku ob 4% popoldne. Rodinci naše iskreno sožalje.

— Smrtna kosa. V Ljubljani, na Karloški cesti št. 19 je umrl po doleti bolezni g. Franc Anžič, posestnik in mesar ter gostilničar pri vulgu Rastuhariju. Iz znane Anžičeve rodbine s Poljanske ceste (Ožbinček). — V Skofij ulici št. 17 je umrl umirovljeni višji evident Južne žel. Oskar Štillich. Pogreb bo 13. t. m. ob 4. popoldne. — Na Viču št. 36 je umrla ga. Marija Šturm, roj. Možek, mati našega strojnega stavca g. Rado Šturma. Bodl blagim pokojnikom drag spomin, preostalom iskreno sožalje!

— Hujškanje proti naprednim časopisom. Po mnogih cerkvah v mestu, v okolicah in drugod na desnični je včeraj rimska duhovščina priredila sistematično hujškanje proti naprednemu časopisu in propagando za klerikalno časopis.

— Klerikalna nesramnost. Klerikalci pooblaščajo zadnje dni po hišah naših žensk, ki love narodnike za »katoliški tisk», to se pravi, narodnike na »Slovenec, »Novi čas« in »Domoljubec.« Ker so vsiljive, jih medejo ljudje seveda čez prag. Prav je tako. Naj si vsak sam naroči liste, ki so mu po-

— Politični pretep. V gostilni »Pod lipco« v Mostah pri Ljubljani se je snopiči v poznih vinških urah razvile debata v »komunizmu« med Anton Hudežem in strojnškom Karлом Sulcem. Ker je slednji odločno branil obstoj Jugoslavije, je Hudež pograbil za radikalni komunistični argument, vzel je steklenico v roke in z njim udaril Sulca po glavi. Hudež, vzbudčenega, so spravili v zapor. Na policiji pa je svečano zatrjeval: »Nišem komunist! — Jaz, Anton Hudež, sem pristaš Slovensko ljudske stranke!«

— Mestna državljana pod Tivolijem. Se odpre državljec, čim bo debelina ledene sokrje značila 12 cm.

— Dolarska princesa obsojena. Radi poskušenega titoprstva v znesku 25.000 dolarjev je bila znana ljubljanska gospodinja obsojena na 6 mesecov zapora. Bila je rafinirano izvezana in drzna titoprstka tujih valut.

— Najden utopljenec. Iz Gruberjevega prekona na Kodeljevem so včeraj popoldne izvlekli pred tremi tedni potresanega 74letnega vodovca Ivana Glavana, mestnega delavca. Domnevajo, da je Glavan iz obupa skočil v vodo.

Sokolskih.

— Jesenški Sokol. Je priredil za članstvo in naračaj dne 5. t. m. občinski Miklavž večer. Zelo nam je ugajal letočni Miklavž, posebno s krasnim nagovorom. To ni bil Miklavž, kakršni smo bili valenci včasih, to je bil jugoslovenski svečenik, narodni budilec, učenec ljubezni do svobodne domovine. Poleg drugih navadnih daril je Miklavž bogato obdaril ves sokolski načelar. Nai bo na tem mestu izrečena našrčna zahvala vsem darovalcem bohisti v blagu ali v denarju, ki se pripomogli k radosti naših maškar. Med mnogobrojnim občinstvom smo videli tudi naše srbske častnike, katerim je prireditev evidentno ugala. Na svideči torje prihodnjih. Običajni Silvestrov večer z zelo bogatim prireditvam.

— Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: pisarni, račni, rudarji, kovinarji, natakarji, natakarice, peki, minarji, mesnarji, dminarji, dminarice, troyev, sotrudniki, prodajalke, vinčnice, družine, vzgojitelice, živilje, služniki, kuharice, vajenici, vajenke. V delu se sprašujejo: mizari, usnjari, lončarji, klučavnarji za orodje, žargi-gateristi, čevljarji, zidarji, tesarji, rudarji, drvarji, kuharice, vajenici, vajenke itd.

— Na naslov poštne uprave. Pišejo nam: Prebivalci Streliške ulice prosijo, da se tja določi stalni pismosnošč, ki bo znal pošto dostavljati, kot so to znali stari ljubljanski pismosnošči.

— Onastitev poštni nabiralnica Šmihel pošta Zužemberk. S 15. decembrom 1921 se opusti poštna nabiralnica Šmihel, podrejena pošti Zužemberk. Od tega dne se uvrste kraji Šmihel, Klečet in Smarjetna v drugi selski dostavni okraj pošte Zužemberk. Dostavitev pošte vsak pondeljek, sredo in petek.

— Poroka. Poročil se je v tukajnji stolnici trgovec Jurij Malnar z gospicami Marijo Brunčič ēvo, poštne uradnico. Bilo grečeno!

— Janko Klobčič. Danes pripeljejo iz Novega mesta triplu Janka Klobčiča in s kolodvora se vrši pogreb k Sv. Križu. Bil je med onimi, ki so pravljali in se bojevali za našo svobodo. Med vojno je kot mlad železnički uradnik služil na raznih postajah in je povsed pravljali tovariše za oni trenutek, ko bo moral železnicu vršiti večno delo za našo novo državo. Našel je povsed mnogo prijateljev in izdelal na poseben načrt za prevrat. Ko je nastala katastrofa, so bili naši železničarji na svojem mestu in so izvršili veliko delo. Med njimi je bil tudi v stalni službi. Bil je, če se ne motim, na Jesenicah. Tekaj na to se je začel boj za Koroško. Zavedal se je tudi tu svoje dolžnosti. Obeta je, da bo nam v tem napisal svoje spomine. V bojih pri Pedroči je bil z malo četjo naših dijakov v eni časi vognju in se je moral potem umakniti v predor, kamor so Negati streliči s topovi. To je bilo ravno ob tem času pred tremi leti. V tunelu je nastal strašen dim. Ker se naša četa ni mogla umakniti, je moral ostati celo noč v dimu in Janko Klobčič je v tem dimu zgubil glas. Sele čez nekaj mesecov je mogel le s težavo zo-

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama:

Nedelja, 11. dec.: Zvezcer ob 8. Pohujšanje v dolini sentikrijski. Izv. Ponedeljek, 12. dec.: Borba. A. Torek, 13. dec.: Zaprt. Sreda, 14. dec.: Pampliška. C. Četrtek, 15. dec.: Roza Berndova. Izv. Petek, 16. dec.: Pampliška. A.

Opera:

Ponedeljek, 12. dec.: Zaprt. Torek, 13. dec.: Carmen. B. Sreda, 14. dec.: Ester Godunov. E. Četrtek, 15. dec.: Zaprt. Petek, 16. dec.: Werther. D.

— Cankarjev večer, ki ga je pridelil Sentjakobski gledališki oder snošči, je bil dostojna proslava našega velikega literata.

Dobre gosli

so predajo. Vprava se: Pletenjska ulica 6. 8916

Petrolejske vrče
kupimo v vsaki množini. Plačemo za-
boj z dvema vrčema po 80 K, restavno
popolna postava v Številki I. Hrovat
& Komp., Ljubljana, Vegova ulica 6

Blagajna

št. 2 — Izdelek Wiener Kasson Verein
popolna nova, se ceno proda. Hrovat
& Komp., Ljubljana, Vegova ulica
št. 6, I. 8907

Soba

z električno razvedljivo. so odda-
dremu akademikom. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 8917

Dva ukadnik

so sprejeti na stanovanje in za-
jutrek takoj k boljši rednosti. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 8912

Žgalec in stavac opeke
večka se izdelata za opakomo s koz-
no pečjo. Ponudbe na podlagi predst. 44.
Ljubljana. 8905

Elektroštevec

so takoj predaja. Ponudbe pod
"Elektro 150" na upravo Slov.
Naroda. 8925

jugoslov. plebiscit. znamke
so predajo. Ponudbe pod "Plebisci-
t. 2" na upravo Slov. Naroda. 8926

Službo išče

mlad, zdrav, pokončnat pri lesnem
trgovcu. Naslov pove upravnitve Slov.
Naroda. 8927

Hišna oprava

iz trtega le, dober obveznik se po-
nikljeni ceni prodaje. Na ov. Novi Ved-
mat št. 188 na grlu v Ljub-
ljani. 891

Kompl. spalnica in kuhinja
enamirvana banja in pripadajoča komina
net, ustrezno priljubito za restavracijo in
material za izdelanje. Je na prodaja.
Trattwelt, Boh. Butrica, vila Bog-
ma in. 8914

Prodam nov delo

nag kožuh

Sp. Ščaka 28. 8910

Kdo bi posodil ki zvršava svoje štu-
die, proti mesecnemu odpadku z v sko-
šimi obrestmi in porotom 15.000 K,
nej so blagovni namesti v tem pod
"Posojilo" na znamčno družbo Aloma
Comp. z o. z. Ljubljana, Kongresni trg
št. 3. 8902

Kompaniona

z najmanj 100.000 K kapitala
išče večje čevljarsko podjetje. Po-
nudbe na oglašni zavod I. Sušnik,
Maribor, Slov. ulica 15. 8918

Bivši samostojni trgovci

v kolonialni stroki, in gospodar, star
38 let, pozavajajoč dobro vodstvo eko-
nomije, z znanjem slovenščine, nem-
ščine perfektno v govoru, tudi italijs-
čine, išče primerne službe tudi na
deteli. Ponudbe do novega leta pod
"Zanesljiv" v 8904, počitno ležeče Jesenice.

Obvestilo.

Lepa božična darila.
Vijudno se priporoča bogata iz-
bična zlatnine, srebrnine, namizne
oprave itd. Cene nizke, brez carine,
kakor od prednika prevzeto.

V isti hiši na dvorišču (po doma-
či pri Fridrichu) se točijo
pristna stara, nova ljudomerska
in dolenska vina. Čez vino 2 K
cenome. Dobe se vedno mrzla
jedila. Tujcem, ki se mude v
Ljubljani se nudi zares izborna
kapljica. Društvo je vedno po-
sebna soba na razpolago. Pre-
vzeto od ljubljanskega sejma
fino vino v steklenicah že na
razpolago. Vabi k obilnemu
obisku tvrdka

Jos. Šelovin — Čuden
Mestni trg št. 13, Ljubljana.

Inserirajte
v Slov. Narodu.

Zahvala.

Za mnogoštevne dokaze iskrenega sočutja, ki
so nam došla povodom smrti nepozabnega dragega
očeta, se tem potom vsem prav prisrčno zahvalju-
jemo.

Posebno se zahvaljujemo častniškemu in pod-
častniškemu zboru V. žandarm. brigade na čelu jim
komandant g. polkovnik Dragič ter vsem prijateljem
in znancem pokojnikovim, ki so ga tako mnogobroj-
no spremili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 10. decembra 1921.

Rodbina Čizman.

Šest let pogrebni zavod.

Potri globoke žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da

je naš srčnoljubljeni, dobar soprog, oče, sin, brat in svak, gospod

Franc Anžič

posestnik, gostilničar in mesar

v nedeljo dne 11. decembra 1921, po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere
mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torak, dne 13. decembra 1921 ob pol
3. popoldne iz hiše žalosti Karlovska cesta 10 na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi mu blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 12. decembra 1921.

Franciška Anžič, soprga. Franc Anžič, sin. Ana Anžič, mati. Albin Anžič,
Anton Anžič, brata. Ivanka Schrey, Paul Božaij - Češmevar, Anča dr. Saso-
letova, Mici Anžič, sestre. Vas ostali sorodniki.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 5, v lastnem poslopiju.
Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40 in 457.

Profesorica Glasbene Matice

poli privatno noučevati klavir. Začet-
nike in mlajše uence poučuje ro na-
novejši metod. Ponudbe pod št. 123-
628" na upravo Slov. Naroda. 8918

Išče se pouk

v stohovrščini in psihologiji. Refekta-
se le na dobre moči. Ponudbe pod
"Konverzacija 887" na upravo Slov.
Naroda. 8926

Traži se

1 gater. Ponudbe za en som poslati
na adreso: V. Lubojević. Bij. hala,
Ljubljana, Židovska ul. 8915

Napredovanje

pristna, brez simodolske kras-
va pri Ivan Tomšiču na Vilenki.

Gostilno v načem

Platam od 1.000 naprej samo pismeno
ne ustni ne ponudbe pod "V. V.
soba št. 48 hotel Union", Ljubljana.
8913

Službo

išče uradnik z večletno bančno
prakso. Ponudbe pod "Praksa
9838" na upravo Sl. Nar. 8938

Božične in novoletne

razglednice

na debelo in debno pri
L. Pevalek, Ljubljana,
Židovska ul.

Hotel 30 sob

restavracija in kavarna, lepo rohito, vinska
trgovina itd. so proda. Na-
slav Karol Breznik, realitetna
pisarna, Celje. 8932

Skladilna za kostume,

plačilo, itd. ter poročne in priso-
čne cenejne darilne. Izvajuje se ka-
nsiboi točno. Novi Udomat, Drž-
avna ul. 64. 8918

Proda se mlin

z 4 tečaji. Naslov pove upravnitvo
Slov. Naslov. 8924

Volne oprane

orehov domačih, hrastovih des. 30, 34,
40, 60 mm, suhe se takoj proda
vožna množina. Naslov pove uprava
Slov. Naroda. 8919

Irske

trajno gorljive peči

ma v zalogi po znizlanih cenah D. Zan-
jević, trgovina Železnična, Sv. Florijana
ulica 23. 8922

Kdo da kredita

200.000 K proti 15% obresto-
vanju v svrhi razsijenja obstoječega
poslovanja. Ponudbe pod "Misi 8915" na
upravo Slov. Nar. 8915

2 lokomotivna

kotla (torpedo)

izdelana leta 1903 proizvod Franz
Schwarz Ellbing, kurilni razmeri vsi 1
151 m² 10 Atm. conce. naporn proda
Kurk & Wildi, Polzela pri
Celju. 8930

Moderno stanovanje

obstoječe iz 4 sob in pittikin v sredini
mesta, se zamenja z moderni m stan-
ovanjem, obe očim iz dveh ozi. treh
ob in pittikin. Ponudbe pod "Pitti-
kina 8931" na upravo Slov. Naroda. 8931

Trgovski pomočnik

se spremi tako ali pozneje v
špecer. Trgovino na debelo in de-
zelinski pridelki. Prednost imajo
tisti, kateri se spoznajo vsaj de-
loma v lesni trgovini, a ni pogoj.

Pismene ponudbe pod "Marijiv
156", počitno ležeče Ljubljana.

Okraski in svečke za božično drevo

na debelo in debno pri

L. Pevalek, Židovska ul.

Kupi se stavbena parcela

na periferiji Ljubljane. Ponudbe pod
"Parcela 86" na upravo Slov. Naroda.
8926

Napredovanje

pristna, brez simodolske kras-
va pri Ivan Tomšiču na Vilenki.

Črna vina vršačkega

okoli 26 vagonov se predajo po
celo zmerni ceni. Naimanj 1 va-
gon. Za vzorec in ceno se obr-
nite na A. Krščić, Beograd.
Đeđanska ul. 18. 8977

Iščem posojilo.

Za jako dobro podjetje notranjem
150.000-200.000 K posojo na proti dobrim
obrem in popularni varnosti. Kdo bi n
jih ponudil? Ponudbe pod "Dobri obre-
ni 8849" na upravo Sl. Naroda. 8919

Spremljem v službo

2 pridna pomočnika katerkoli
ob il, da jih izčuš v papirni stroki.
Refekram je na urme, intelligent in
v svoji stroki izčušne delare. Kartu-
značna tovarna Bonacé, Ljubljana, Co-
nova cesta 15. 8922

Šofer-mehaniker

automont, sa dobrim svjedoč-
bama, usavrsen u svim mehanič-
kim poslovima, trati meso
odmah. Je vzenjen Ponudo mo-
lim pod "Stalen 8715" na upravo
Slov. Naroda. 8915

Veliko izbiro

božičnih in noveletnih

razglednic

priporoča tvrdka

Iv. Bonč, Ljubljana.

Amerikanci, pozor!

Lepa velika enonadstropna hiša z lepim lokalom za vsako obrt,

posebno ključavničarsko, 7 sob, 3 kuhinje in velikim vrom ob-

cesti se proda za 1.500.000 K. Krasna lega v prometnem trgu na
Štajerskem. Resni kupci naj se obrnejo pismeno na pojasnila pod
"R. Kurent 8913" na upravnitvo Slov. Naroda. 8913

Kupim več vagonov bukovih desk

svorov in neožaganih, zdravo in belo blago, negrasto in brez

rdečega prekuhanega srca v dolgosti 2.20 m in 4.40 m ter debelosti

20 mm širokost od 15 cm naprej

33-40 " " " " medija 28 cm

50 " " " " 25 " "

Cenj. ponudbe z najniž